

2026-09-02

Utbildningsdepartementet

Remissyttrande - En ny speciallärarutbildning (SOU 2026:50)

Remissinstans: Karlskoga kommun

Sammanfattande ställningstagande

Karlskoga kommun ställer sig i huvudsak positiv till utredningens förslag om att inrätta en ny speciallärarutbildning som ersätter dagens speciallärar- och specialpedagogutbildningar. Kommunen delar utredningens bedömning att skolans behov av undervisningsnära specialpedagogisk kompetens behöver stärkas och att tidiga insatser är avgörande för att fler barn och elever ska lyckas i utbildningssystemet. Utredningens förslag ligger även i linje med de reformer som genomförs inom skolområdet med ökat fokus på kunskapsresultat, undervisningens kvalitet och särskilt stöd.

Karlskoga kommun ser samtidigt vissa risker med förslaget och efterlyser förtydliganden kring hur specialistkompetenser och den verksamhetsutvecklande kompetens som i dag återfinns inom specialpedagogrollen ska säkerställas även framöver.

Karlskoga kommuns synpunkter

1. En gemensam utbildning kan stärka skolans arbete

Karlskoga kommun tillstyrker förslaget att ersätta nuvarande examina med en gemensam speciallärarexamen. Det finns i dag betydande överlappningar mellan utbildningarna samtidigt som rollerna i många verksamheter används på likartade sätt. En gemensam examen kan skapa större tydlighet för huvudmän och lärosäten samt underlätta kompetensförsörjningen.

Kommunen ser särskilt positivt på att samtliga framtida speciallärare får en tydlig undervisningsförankring och att utbildningen utformas med utgångspunkt i klassrummets och undervisningens behov.

2. Starkare fokus på undervisning och tidiga insatser är välkommet

2026-09-02

Karlskoga kommun delar utredningens bedömning att det specialpedagogiska stödet behöver komma närmare undervisningen och att professionen behöver ha en stark koppling till elevnära arbete. Utredningens fokus på didaktik, metodik och kognitionsvetenskap är positivt.

Kommunen ser särskilt positivt på:

- att förskolan och fritidshemmet inkluderas tydligare
- att stödinsatser kan sättas in tidigare
- att den nya utbildningen stärker kompetensen kring läsning, skrivning och matematik
- att den specialpedagogiska kompetensen i högre grad kan användas förebyggande

3. Risk för försvagad specialistkompetens

Karlskoga kommun vill samtidigt uppmärksamma att dagens specialiseringar ger en fördjupad kompetens inom specifika funktionsområden och funktionsnedsättningar. Det finns en risk att denna spetskompetens försvagas när specialiseringarna i stället organiseras utifrån skolformer och stadier.

Kommunen anser därför att regeringen bör säkerställa att det även fortsättningsvis finns möjligheter till fördjupning inom exempelvis:

- språk-, läs- och skrivsvårigheter,
- matematiksvårigheter,
- neuropsykiatriska funktionsnedsättningar,
- syn- och hörselnedsättning,
- språkstörning.

Denna kompetens är av stor betydelse för både små och stora huvudmän.

4. Positiv satsning på anpassad skola

Karlskoga kommun välkomnar utredningens särskilda fokus på anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola och specialskola. Kommunen delar bedömningen att behörighetsgraden behöver stärkas inom dessa skolformer och ser positivt på möjligheten till kompletterande utbildningar via Lärarlyftet.

Det är viktigt att staten säkerställer att utbildningsplatser och finansiering dimensioneras utifrån huvudmännens faktiska behov.

2026-09-02

5. Övergångsbestämmelser måste vara tydliga

Karlskoga kommun välkomnar att redan utbildade speciallärare och specialpedagoger behåller sina behörigheter samt att kompletteringsvägar föreslås under övergångsperioden.

Kommunen vill dock framhålla vikten av:

- tydlig information till huvudmän, särskilt hur redan utbildade speciallärare och specialpedagoger skall ges "åldersbehörighet"
- långsiktig finansiering av kompletteringsutbildningar
- nationell vägledning kring hur befintliga specialpedagogers kompetens ska tas till vara

En väl genomförd övergång är avgörande för att inte förvärpa den redan ansträngda kompetensförsörjningssituationen inom skolväsendet.

Avslutande bedömning

Karlskoga kommun tillstyrker huvudinriktningen i utredningens förslag. Kommunen delar bedömningen att specialpedagogisk kompetens behöver komma närmare undervisningen och att tidiga och kvalificerade stödinsatser är centrala för att öka måluppfyllelsen för barn och elever.

Samtidigt anser Karlskoga kommun att regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet bör säkerställa:

- att specialistkompetenser inom specifika svårighetsområden inte försvagas
- att övergången genomförs med ett starkt statligt stöd till huvudmännen
- att dimensionering och finansiering av utbildningen svarar mot skolväsendets långsiktiga kompetensbehov

Karlskoga kommun tillstyrker således utredningens huvudsakliga förslag men lämnar ovanstående synpunkter och förslag till förtydliganden.

Med vänlig hälsning

Mattias Eriksson

Förvaltningschef bitr skola

10. Barn- och utbildningsnämnden

Telefon: 61501

mattias.eriksson@karlskoga.se